БЕДНОСТ
решения

ПРОЕКТ НА СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ КЪМ СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ • СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ •
СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
основан 1888 г.

„Мислим понякога, че бедността е само това да си гладен, гол и бездомен. А всъщност да бъдеш нежелан, необичан и пренебрегнат е най-голямата бедност. Ние трябва да започнем от собствените си домове, за да отстраним този вид бедност.“ Майка Тереза

Глобалната бедност е сложен проблем, за чието преодоляване са необходими целенасочени усилия и интегрирани решения във всички сфери на обществения живот. Националните правителства играят ключова роля с реформите в полза на уязвимите, докато местните общности и частния сектор разработват образователни и социални програми. Новите технологии предлагат решения за задоволяване на основни потребности, докато големите международни организации подпомагат процесите с ресурси и опит. За успешно справяне с проблема на бедността е необходима комбинация от местни, национални и глобални усилия, а интегрирането на различни стратегии и партньорства може да предложи ефективни решения, които имат дълготрайно въздействие.

Международни организации за преодоляване на бедността

- Фондът за намаляване на бедността и насърчаване на растежа (Poverty Reduction and Growth Trust" (PRGT)1 е специален инструмент на Международния валутен фонд (МВФ), който има за цел да предоставя финансова помощ на страни с ниски доходи. Чрез PRGT МВФ предоставя преференциални, обикновено безлихвени, заеми на тези страни, за да подпомогне техните икономически програми.
- Прогресивните трудови и социални закони в различните държави се основават на идеята за справедливост, равенство и защита на работещите. Актуализирането на минималната заплата, например може да намали бедността, като гарантира, че работниците получават достатъчно възнаграждение за своя труд. Според изследвания на Световната банка, увеличаването на минималната заплата с **10%** може да доведе до намаляване на бедността с около **2** до **5%**.[2]

- Според Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), страните с по-широко развита система за социално осигуряване имат по-ниски нива на бедност.[3] Тези системи предоставят основни услуги като здравеопазване, образование и социални помощи, които помагат на хората да се справят със социални и икономически трудности.
- Програмата на ООН до 2030 г. има за цел устойчиво развитие и стремеж да бъдат подпомогнати първо на най-нуждаещите се. Тя изисква стратегии за устойчив и справедлив икономически растеж, подпомаган от работни места и социална интеграция. Цел 1 от Програмата[4] подчертава важността на прекратяване на бедността като ключово предизвикателство. Въпреки че има някакъв напредък, бедността все още е основен проблем в множество региони и страни.

Примери за укрепване на мрежите за социална сигурност за защита на най-уязвимите

- Програмата "Bolsa Família"[5], стартирана в Бразилия през 2003 г., предоставя парични средства при спазване на определени условия на бедни бразилски семейства, за да гарантира, че техните деца посещават училище и се ваксинират. Програмата допринася за намаляване на бедността в Бразилия, подобрява училищната посещаемост и здравните показатели на децата, като в същото време стимулира местната икономика. Благодарение на нея, жизненият стандарт на много бразилци се е подобрил, а самата програма става пример за други страни, въпреки предизвикателствата, пред които се изправя.

- MGNREGA[6] е инициатива на индийското правителство от 2005 г., която цели да подкрепи хората в селските райони на Индия, като гарантира поне 100 дни платена работа на домакинства, желаещи да полагат неквалифициран труд. Програмата акцентира върху изграждане на инфраструктура, равенство между половете и прозрачност в плащанията, като осигурява директни банкови преводи.

Социални иновации (наука):

Ролята на научните постижения за облекчаване на бедността и осигуряване на поминъка.

- Положителни тенденции отбелязва растежа на устойчивите селскостопански технологии за дребните фермери. Например, капковото напояване трансформира сухите райони в Раджастан, Индия[7], превръщайки ги в обработваема земя. Въведено в началото на 2000-те с подкрепата на правителството и НПО, то довежда до ефикасно използване на вода и увеличен добив на култури. Фермерите са обучени и са получили финансова подкрепа чрез субсидии и заеми. Резултатите включват повишен добив, икономия на вода, положителна промяна в ландшафта, икономически растеж и подобрено здраве на почвата.
- Достъпът до качествено здравеопазване винаги е бил предизвикателство за отдалечените и селските райони. Географската изолация често означава, че жителите трябва да пътуват на дълги разстояния за да получат основни медицински консултации, което затруднява редовните прегледи и навременното лечение. Телемедицината[8] използва новите технологии и Интернет за преодоляване на пропастта между пациенти и лекари.

Предприемачество (бизнес):

Бизнес начинания и модели, насочени към социално-икономически просперитет.

- Grameen Bank[9] в Бангладеш предоставя микрокредити за овластяване на бедни жени предприемачи. През 1976 г., д-р Юнус започва експеримент, като предоставя микрозаеми на бедните хора в село Jobra, Бангладеш, с цел да им помогне да преодолеят бедността. Кредитите се предоставят без обезпечение. Заемите обикновено се използват за предприемачески дейности като земеделие, тъкачество или търговия. Милиони хора в Бангладеш са се възползвали от микрозаемите на Grameen, което е довело до подобрени условия на живот и стимулиране на предприемачеството.
- BOP (Bottom of the Pyramid)[10] - „Дъното на пирамидата“ е концепция, която се отнася до най-бедния сегмент на световното население, представляващ около 4 милиарда души с доход под 2 долара на ден. С.К. Прахалад популяризира идеята, че този сегмент предлага икономическа възможност за бизнеса. Този подход подкрепя разглеждането на бедните не като жертви, а като потенциални потребители и предприемачи.

Граждански инициативи (НПО):

Масови движения и неправителствени организации, фокусирани върху намаляването на бедността.

- Heifer International[11] е неправителствена организация (НПО), която се стреми да помогне на хората да преодолеят бедността и глада чрез устойчиви инициативи. Основан през 1944 г., проектът на Heifer International се фокусира върху предоставянето на добитък, птици и други животни на нуждаещи се семейства в различни части на света.
- Kiva[12] е неправителствена организация, основана през 2005 г. в Сан Франциско, САЩ, с мисия да свърже хора чрез микрозаеми, за да помогне на предприемачи от цял свят да преодолеят бедността Kiva работи с микрофинансови институции по целия свят, които идентифицират потенциални заемополучатели, предоставят обучение, администрират заемите и следят напредъка на проектите.

[1] Poverty Reduction and Growth Trust (PRGT). (2023). IMF. https://www.imf.org/en/Topics/PRGT

[2] World Bank Group. (2022). Fact Sheet: An adjustment to global poverty lines. World Bank. https://www.worldbank.org/en/news/factsheet/2022/05/02/-fact-sheet-an-adjustment-to-global-poverty-lines#8

[3] Inequality and Poverty, OECD, Social and welfare issues, https://www.oecd.org/social/inequality-and-poverty.htm

[4] Goal 1 | Department of Economic and Social Affairs, https://sdgs.un.org/goals/goal1

[5] Bolsa Família, Ministério Do Desenvolvimento E Assistência Social, Família E Combate À Fome. https://www.gov.br/mds/pt-br/acoes-e-programas/bolsa-familia

[6] Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme (Mgnregs) | Rural Development Department | India. https://haryanarural.gov.in/mahatma-gandhi-national-rural-employment-guarantee-scheme-mgnregs/

[7] Netafim: Irrigation Services & Solutions, Netafim India. https://www.netafimindia.com/subsidy/

[8] Khemapech, I., Sansrimahachai, W., & Toahchoodee, M. (2019). Telemedicine – meaning, challenges and opportunities. Siriraj Medical Journal, https://doi.org/10.33192/smj.2019.38

[9] Hazeltine, B. (2003). Planning and implementation. In Elsevier eBooks, https://-doi.org/10.1016/b978-012335185-2/50045-0

[10] Simanis, E. (2015). Reality check at the bottom of the pyramid. Harvard Business Review. https://hbr.org/2012/06/reality-check-at-the-bottom-of-the-pyramid

[11] Heifer International, Heifer International® - Ending Hunger And Poverty | Heifer International. https://www.heifer.org/index.html

[12] Make a loan, change a life | Kiva, https://www.kiva.org/